

- FUERTES MATEU, Màrius [et al.]. *100 anys de La Salle Girona (1905-2005)*. Girona: La Salle, 2006. 232 p.
- GARDELLA, Maria Àngels [textos]; GILI, Francina [dibuixos]. *El pastor i la sirena*. Figueres: Brau Edicions, 2005.
- GARDELLA, Maria Àngels [textos]; RIUS, Roser [dibuixos]. *Llegenda de la marededéu de Núria*. Figueres: Brau Edicions, 2006.
- GEL, Carles. *Pirineos catalanes: 63 ascensiones. Los grandes macizos y regiones de este a oeste*. Madrid: Ediciones Desnivel, 2006. 310 p.
- GUINART, Pau; SABADÍ, Marc. *Dos en un burro: Per Catalunya en carro*. Figueres: Brau Edicions, 2006. 151 p.
- HARPUR, Patrick [traducció de Fernando Almansa Salomó]. *El fuego de los filósofos: Una historia de la imaginación*. Girona: Atlanta, 2006. 459 p.
- HERNÁNDEZ SÁNCHEZ, Carles. *Estranys i Cia*. Figueres / Parets del Vallès / Granollers: Brau Edicions / Ajuntament, 2006.
- LARA, Sergi. *Alta ruta pirenaica: HRP. Del Cantábrico al Mediterráneo en 40 etapas*. Madrid: Ediciones Desnivel, 2006. 329 p.
- MARTÍNEZ LAÍNEZ, Fernando. *El tren més llarg: De Moscou a Vladivostok en el Transsiberià*. Figueres: Brau Edicions, 2006.
- MAYMÍ, Josep; ROS, Josep; TURRO, Xavier. *Refugiats de la Guerra Civil a les comarques del Gironès i el Pla de l'Estany (1936-1939)*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2006. 250 p.
- MUNTANÉ, Miquel-Lluís. *La seducción dels rius*. Vilobí d'Onyar: Abadía Editores, 2006. 81 p.
- NOGUERA I MASSA, Antoni. *Obra dispersa del romànic gironí*. Besalú: Amics de Besalú i el seu Comtat, 2006.
- PAIROLÍ, Miquel. *Exploracions: Notes i converses de literatura*. Girona: CCG Edicions, 2006. 217 p.
- PI DE CABANYES, Oriol. *L'Empordà, el melic del món*. Barcelona: L'Esfera dels Llibres, 2006. 425 p.

ments historiogràfics prou diferents. En el nostre cas, Marquès dona àmplia informació sobre les estructures episcopals, el clergat, l'art de la diòcesi, el context històric... En general, tots els volums de la col·lecció tenen un esquema similar: s'hi presenten les diverses etapes històriques des de la constitució de la diòcesi, amb diversos apèndixs que inclouen els respectius episcopologis, la llista de concilis provincials i sínodes celebrats, els documents més importants, taules cronològiques i el santoral propi, a part de la bibliografia principal. No se'ns escapa l'oportunitat d'aquesta obra, d'abast estatal i per tant d'una difusió prou àmplia per donar a conèixer la idiosincràsia de l'Església catalana, davant el caire conservador i espanyolista que està prenent la Conferència Episcopal. Això no s'aconsegueix, però, sense algunes –prou importants, al meu parer– concessions a la traducció espanyola, sobretot pel que fa als antropònims catalans –per exemple, el bisbe «Jaime Camprodón»-. Per altra banda, hi podem trobar a faltar la inclusió d'alguns mapes amb les variacions que han experimentat els límits diocesans al llarg de la història.

En definitiva, els gironins ja tenim a disposició una bona síntesi de la nostra història diocesana. Les 245 pàgines dedicades a la diòcesi

de Girona reflecteixen l'estat actual de les investigacions i són, des d'ara, una obra de referència indispensable per conèixer el marc de desenvolupament d'una de les institucions que ha tingut més influència en la nostra terra com és l'Església.

Jordi Bohigas i Maynegre

Civilitat, amb fe o sense

SURROCA I SENS, JOAN.

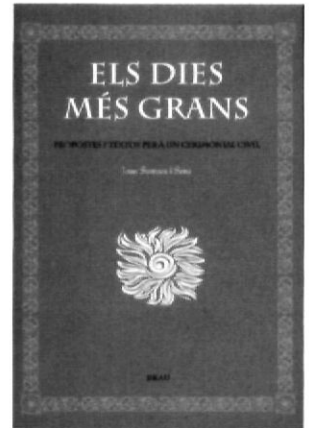
Els dies més grans. Propostes i textos per a un cerimonial civil.

Brau Edicions (amb la col·laboració de la Diputació de Girona). Figueres, 2006. 291 pàgines.

El Codi Civil ens dona a conèixer de quina manera els ciutadans i ciutadanes ens relacionem o podem fer-ho, i de quina manera l'evolució de les mentalitats, les maneres de viure i els canvis socials es reconeixen legalment.

Les transformacions democràtiques operades d'ençà de la Transició, la secularització, l'exercici de la llibertat de creences, les noves formes de sociabilitat i tantes altres causes fan que, a l'hora de celebrar els seus ritus de pas, moltes persones optin per alternatives diferents a les confesionals.

La celebració pública més generalitzada és la del

matrimoni, l'autorització de la qual es va reservar en principi als jutges. L'any 1994, però, la facultat es va estendre als alcaldes i regidors. La nova competència local va suposar tot un revulsiu pel que implicava d'identitat, proximitat i facilitat. A les terres de Girona, el municipalisme s'ha esforçat per prestar aquest servei públic amb dignitat i sensibilitat. A l'Ajuntament de Salt, l'alcalde Salvador Sunyer i el cap de protocol Josep Maria Oliveras, amb el seu estil, varen saber crear un segell de qualitat que es va estendre arreu.

La bibliografia catalana disposava de dos títols dedicats al cerimonial civil: l'any 1995 la Diputació de Girona va publicar *Manual de casaments civils*, amb text i selecció literària d'Antoni Puigverd, i el 2001 CCG Edicions acollí a la col·lecció Quaderns de les 7 Sivelles *Propostes per a una litúrgia funerària laica*, de Ferran Lorente i Jordi Vilamitjana.

Ara cal afegir-hi un nou autor, Joan Surroca, i un nou editor, Genar Fèlix, que han passat de nou la rella de manera ambiciosa, pel caràcter exhaustiu d'*Els dies més grans*, una guia orientativa per celebrar festa tant si s'hi vol convidar Déu com si no.

Joan Surroca i Sens, educador, museòleg i activista dels drets civils, ofereix en aquest llibre un ampli repertori de recursos (filosòfics, literaris, musicals i escenogràfics) que ha elaborat i compilat per celebrar amb dignitat, sentit i bellesa naixements, casaments, exèquies i «altres moments d'una vida plena». I ho fa d'una manera oberta i gens excloent. *Els dies més grans* és una eina al servei de creients i no creients, apta i sintonitzada a totes les sensibilitats. Fa possible el com, sí, però també fa pensar sobre el què i el per què.

Tot estàndard dóna cohesió, ahora que implica seriació i restringeix l'expressivitat i l'espontaneïtat. Per evitar això, *Els dies més grans* defuig la pretensió de manual. Res de *prêt-à-porter*. Precisament el que cerca és explorar la creativitat, la personalització, l'adaptabilitat.

Joan Surroca ha ofert ecumenisme, universalitat. Joan Surroca és un home de pau, i ho hem constatat una altra vegada.

Carles Sapena

Una comarca des de l'aire

El Baix Empordà de la mà del vent.

DVD
Video Play Serveis /
Globus Empordà.
La Bisbal d'Empordà, 2005.
45 minuts.

Per a mi no és revelar cap secret si us dic que el Baix Empordà és una comarca privilegiada. Us ho dic com a baixempordanès i com a persona amant de la diversitat de paisatges naturals i culturals que ens ofereix aquesta comarca. Si fins ara aquesta diversitat de la meua comarca l'havia pogut captar mitjançant la literatura, la fotografia o les imatges en moviment, ara tenim a la nostra disposició una nova manera d'acostar-nos-hi: des de l'aire.

Segurament, no seria just si no us expliqués que conec personalment els que han fet possible aquest treball: en Toni Martí, director de la productora Video Play Serveis, gran professional i millor amic, amb el qual he tingut el plaer de treballar en altres projectes també molt vinculats a la nostra història, i en Joan Viñas, amic, company de colla i responsable de dirigir el seu globus aerostàtic pels núvols del Baix Empordà.

Aprofundim ara en el comentari del documental. La primera part de l'audiovisual ens acosta a les característiques físiques de la comarca i als seus principals accidents geogràfics. Els

principals són el massís del Montgrí, les Gavarres, el riu Ter i la seva línia de costa, que sens dubte donen una identitat pròpia a aquest territori, que té el seu màxim exponent en un vent del nord anomenat tramuntana.

Evidentment, aquesta diversitat d'ambients naturals també ha condicionat els habitants que des de la prehistòria han campat per aquests paratges. Efectivament, la segona part del documental fa una repassada a l'empremta que durant segles ha deixat l'home al Baix Empordà i de la qual ens queden testimonis espectaculars, com els dolmens de les Gavarres, les ruïnes d'Ullastret, el castell del Montgrí, les petites viles medievals o les cases d'*indianos*, testimonis d'aquells que un dia van marxar d'aquestes terres per anar a fer fortuna en altres territoris, sovint desconeguts i molt allunyats.

Finalment, el documental ens acosta des de l'aire i

d'una forma tranquil·la i harmònica a les diferents poblacions de la comarca; bé, a totes no, potser aquest és l'únic però a tot el treball. La velocitat lenta i compassada del globus ens permet obtenir perspectives úniques de viles com Torroella de Montgrí, ciutats com Sant Feliu de Guíxols i pobles com Monells, Peratallada o Begur, i dels molts ambients naturals que encara avui dia podem gaudir els baixempordanesos: la lentitud de l'aigua del riu Ter quan arriba a la mar Mediterrània a la gola del Ter, la rica plana agrícola de la part baixa del riu Daró, la salvatge costa rocallosa del Montgrí, la gran catifa verda que formen les Gavarres i les múltiples cales que trobem al llarg de la costa del Baix Empordà, que conviuen amb platges més grans de sorra fina com les de l'Estartit, Pals o Platja d'Aro.

No em voldria deixar res; penso que al Baix Empordà tot ocupa el seu just espai i tot és necessari, i desitjo que treballs com *El Baix Empordà de la mà del vent* ens ajudin a preservar tota aquesta riquesa natural i cultural construïda al llarg dels segles, de la qual no som propietaris sinó transmissors a generacions futures.

Àngel Planas

